

De Directie
Wetgeving
en Beleidsvoorbereiding

I.1. Directie Wetgeving

I.1.1. Inleiding

Deze afdeling is bevoegd voor de studie en de voorbereiding van de wetgeving en de reglementering in verband met verscheidene aangelegenheden, zoals:

- bepaalde artikelen uit de grondwet die naar de bevoegdheden van de Minister van Binnenlandse Zaken verwijzen;
- de wetgeving en de uitvoeringsbesluiten betreffende het Rijksregister van de natuurlijke personen, de bevolkingsregisters en het wachtregister van de kandidaat-vluchtelingen;
- de wetgeving en de uitvoeringsbesluiten betreffende de Raad van State, met inbegrip van de benoemingen en opruststellingen van de personeelsleden van dit Rechtscollege;
- de kieswetgeving: de verkiezingen van de federale Wetgevende Kamers, de gewest- en gemeenschapsraden en het Europees Parlement; de omzetting in Belgisch recht van de desbetreffende Europese richtlijnen, de reglementering inzake verkiezingsuitgaven;
- de wetgeving betreffende motivering van de bestuurshandelingen en de openbaarheid van bestuur;
- de wetgeving op het taalgebruik in bestuurszaken en de reglementering betreffende de werking en de organisatie van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht;
- de wetgeving betreffende het uur (het zomertijd);
- de wetgeving betreffende de onverenigbaarheden van de leden van het Federale Parlement en van de federale ministers.

I.1.2. Activiteiten

Deze afdeling, die bestaat uit 3 juristen en een ambtenaar van niveau C, heeft zich in 2005 bezig gehouden met de behandeling van de briefwisseling, antwoorden op parlementaire vragen, adviesaanvragen, deelname aan studiedagen en colloquia evenals de voorbereiding en redactie van wetten en uitvoeringsbesluiten betreffende de bovenvermelde materies.

Meer specifiek werden volgende dossiers behandeld:

a) Kieswetgeving

Zie ook H.2.1. onder “Directie Verkiezingen.

- *Stemrecht van de vreemdelingen*

Artikel 1ter van de gemeentekieswet, ingevoegd bij de wet van 19 maart 2004, kent voor de gemeenteraadsverkiezingen het stemrecht toe aan de onderdanen van een Staat buiten de Europese Unie.

Eén van de in dit artikel gestelde voorwaarden is dat die onderdaan ononderbroken in België verbleven moet hebben gedurende vijf jaar vóór de indiening van zijn aanvraag. Artikel 1ter van de voormelde wet werd gewijzigd door de wet van 23 december 2005 houdende diverse bepalingen teneinde te preciseren dat die vijf jaar gedekt moeten worden door een wettelijke verblijfstitel. Bovendien heeft de Ministerraad op 9 juni 2005 drie ontwerpen van uitvoeringsbesluiten betreffende de uitoefening van het stemrecht van de vreemdelingen goedgekeurd, met name het besluit tot vastlegging van het model van de aanvraag die de niet-Europese vreemdeling bij zijn gemeente moet indienen om op de kiezerslijst ingeschreven te worden.

- *Harmonisering van de termijnen*

Overeenkomstig het Federale Regeerakkoord van 12 juli 2003, werd een voorontwerp van wet voorbereid teneinde de voorziene termijnen voor de verkiezing van de federale wetgevende Kamers te harmoniseren met de procedures van de andere verkiezingen: akte van bescherming van een letterwoord of een logo en loting van de nationale nummers op dezelfde dag (30ste dag). Vanaf dan worden de periode voor de neerlegging van de akten van kandidaatstelling en de afsluiting van de kandidaatstellingen eveneens vooruitgeschoven: neerlegging van de akten op de 29ste en de 28ste dag (in plaats van op de 23ste en de 22ste dag), voorlopige afsluiting op de 27ste dag (in plaats van op de 20ste dag) en definitieve afsluiting op de 24ste dag (in plaats van op de 17de dag).

Die verplaatsing van de kiesterminnen met een week gaat de voorzitters van de kieskring- en provinciehoofdbureaus inzonderheid de mogelijkheid bieden om de stembiljetten met meer sereniteit op te maken. De stemming per briefwisseling voor de Belgen die in het buitenland verblijven, zal eveneens vergemakkelijkt worden, want zij zullen één week langer de tijd hebben om hun stembiljet naar België terug te sturen.

Het voorontwerp van wet wordt in 2006 aan de Ministerraad voorgelegd.

- *Diverse wijzigingen in verband met verkiezingen.*

Er werd een voorontwerp van wet opgesteld betreffende verschillende wijzigingen, zoals:

- de digitale verzending van de officiële processen-verbaal door de verschillende voorzitters van de kiesbureaus;
- de daling tot 18 jaar van de leeftijd om lid te mogen zijn van een stembureau;
- de digitale verzending door de voorzitters van de kiesbureaus aan de Minister van Binnenlandse Zaken van hun contactgegevens;
- de nummering van de kandidaten op de stembiljetten (-schermen).

Het voorontwerp van wet wordt in 2006 aan de Ministerraad voorgelegd.

- *Stemming van de Belgen in het Buitenland.*

Op basis van de ervaringen bij de verkiezingen van 18 mei 2003 beoogt een wetsontwerp tot wijziging van het Kieswetboek de procedure van de stemming van de Belgen in het buitenland voor de federale verkiezingen te verbeteren.

De wijzigingen betreffen:

- de verhoging van het aantal leden van de kieskringhoofdbureaus om hun taken voor de stemming van de Belgen in het buitenland te kunnen vervullen;
- het permanent bijhouden van de kiezerslijsten door de diplomatieke en consulaire beroepsposten;
- het versturen van de oproepingsbrieven door de diplomatieke en consulaire beroepsposten.

Tijdens zijn vergadering van 24 juni 2005, heeft de Ministerraad het ontwerp ingetrokken.

- *Codificatie van de kieswetgeving.*

De werkgroep, samengesteld uit een vertegenwoordiger van de Raad van State en ambtenaren van het departement heeft in 2005 zijn werkzaamheden met betrekking tot de modernisering en de codificatie van de kieswetgeving voortgezet.

De werkzaamheden zullen normaliter worden afgerond in 2006.

- *Diverse parlementaire initiatieven:*

- de wet van 17 februari 2005 tot wijziging van artikel 15ter van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de Federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen, teneinde de overheidsdotatie

te onttrekken, alsook het koninklijk besluit van 31 augustus 2005 betreffende de procedure voor de Raad van State, werden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 13 oktober 2005.;

- een andere wet van 17 februari 2005 maakt het mogelijk om de overheidsdotatie toe te kennen aan de partijen die slechts één enkele rechtstreeks verkozenen hebben in één van de twee Kamers van het Parlement in plaats van één in elke vergadering.
- *Deelname aan conferenties en waarnemingsmissies:*
 - deelname aan de «Second European Conference of Electoral Management Bodies» (Raad van Europa) te Straatsburg van 9 tot 11 februari 2005;
 - verkiezingswaarneming in Macedonië van 24 tot 29 maart 2005 in het kader van een opdracht van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE);
 - deelname aan de Jaarlijkse Conferentie van de ACEEEO (Association of Central and Eastern European Election Officials) en aan de 3de Conferentie van de GEO (Global Elections Organisations) van 14 tot 17 september 2004 te Siofok, Hongarije, met de volgende thema's: «Legal remedies in the electoral processes» en «E-voting: standards».

b) Raad van State.

De Ministerraad van 23 december 2005 heeft een voorontwerp van wet tot hervorming van de asielprocedure goedgekeurd. Die hervorming voorziet dat de beroepen tegen de beslissingen waarbij asiel geweigerd wordt, neergelegd zullen worden voor een nieuw administratief rechtscollege, de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, waardoor de Raad van State zich op andere bevoegdheden zal kunnen concentreren. De huidige achterstand van de Raad van State is immers grotendeels te wijten aan de administratieve beroepen met betrekking tot het vreemdelingenrecht. De Raad van State zal bevoegd blijven voor een beroep in cassatie tegen de beslissingen van dat nieuwe rechtscollege. Dat voorontwerp van wet voorziet eveneens de invoering van moderne managementtechnieken binnen de Raad van State, vergezeld van statutaire wijzigingen.

c) Wetten betreffende het Rijksregister en de bevolkingsregisters.

Een koninklijk besluit tot regeling van het recht op kennisname van de overheden, instellingen en personen die gedurende de laatste zes maanden de gegevens van een persoon bij het bevolkingsregister of het Rijksregister hebben geraadpleegd of bijgewerkt, werd afgekondigd op 13 februari 2005 (Belgisch Staatsblad 28 februari 2005).

I.2. Directie Wetgeving (Lokale Aangelegenheden)

I.2.1. Inleiding - Bevoegdheden

De klachten die tegen burgemeesters worden ingediend worden door deze directie onderzocht en na het voeren van een administratief onderzoek terzake worden aan de Minister de maatregelen voorgesteld die dienen genomen te worden (op 1 januari 2007 gaat deze bevoegdheid over naar de Gewesten).

Ze is verantwoordelijk voor de updating van de databank van gemeentelijke mandatarissen.

De directie onderzoekt de verzoeken om advies en informatie betreffende de toepassing van de federaal gebleven onderdelen van de provinciewet en van de nieuwe gemeentewet en bestudeert, in voorkomend geval, aanpassingen van deze bepalingen. Zij is ook verantwoordelijk voor de bepalingen van de zogenaamde pacificatiewet, de werking van het College van provinciegouverneurs, de federaal gebleven taken van de provinciegouverneurs en van de arrondissementscommissarissen.

Elk jaar stelt ze een tombolaplan op en werkt ze de ontwerpen van koninklijk besluit betreffende de toelating of mogelijke weigering van de organisatie van tombola's of collectes uit. Ze is bevoegd voor de wetgeving inzake de tombola's en de collectes.

Ze is verantwoordelijk voor de afhandeling van de resterende dossiers inzake militie, militievergoedingen en gewetensbezwaarden.

I.2.2. Activiteiten in 2005

De directie heeft 31 klachtendossiers tegen burgemeesters behandeld. De klachten hadden vooral betrekking op het leiden van de gemeenteraad door de burgemeester. De databank van de gemeentelijke mandatarissen werd dagelijks up-to-date gehouden. Een tombolaplan werd opgesteld. Er werden 56 toekenningen voor tombola's (geen weigeringen) toegestaan.

Bovendien werden er 25 toekenningen voor huis-aan-huis collectes (geen weigeringen) toegestaan.

Niettegenstaande de militaire dienstplicht in 1994 afgeschaft werd, behandelde de dienst nog 56 militiedossiers:

- 6 daarvan waren algemene vragen;
- 23 waren attesten aangaande vrijstelling op grond van artikel 16, zijnde ontwikkelingssamenwerking;
- 27 dossiers gaven uitsluitel voor Belgen die een vreemde nationaliteit hadden verworven.

Inzake gewetensbezwaarden werden 27 attestaten uitgereikt, die bevestigen dat personen hun dienst als gewetensbezwaarde hebben vervuld.

I.3. De Adviesraad van Burgemeesters

De artikelen 8, 61 en 96 van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus (BS 05.01.1999), aangevuld door het koninklijk besluit van 6 april 2000 met betrekking tot de Adviesraad van burgemeesters (BS 29.04.2000) vormen de wettelijke basis van de Adviesraad van Burgemeesters (AVB).

Zijn opdrachten zijn de volgende:

- een advies uitbrengen over elk reglementair besluit betreffende de lokale politie (art. 8);
- een advies uitbrengen over de algemene richtlijnen (art. 61);
- een advies uitbrengen over de detacheringen bij de federale politie van leden van de lokale politie en dienstbetrekkingen onderhouden met die gedetacheerde leden aangaande hun aanwending binnen de federale politie (art. 96).

In 2005 heeft de AVB 11 maal vergaderd. In het huishoudelijk reglement is voorzien dat hij 10 maal per jaar mag samenkomen. Er staan gemiddeld 3 punten op de agenda van elke vergadering.

De Voorzitter van de Raad roept, via zijn secretariaat, de AVB bijeen, wanneer hij een adviesaanvraag van de Minister van Binnenlandse Zaken ontvangt. De Raad heeft daarna 30 kalenderdagen om zijn advies uit te brengen. Er wordt evenwel bijna altijd een beroep gedaan op de dringendheid om deze termijn tot 10 kalenderdagen terug te brengen.

Er dient te worden opgemerkt dat, sinds de oprichting van de nieuwe AVB in augustus 2003 en de goedkeuring van een huishoudelijk reglement dat een vaste vergaderdatum voorziet, het aanwezigheidsquorum meestal bereikt wordt (minimum 8 van de 16 leden), zodat de Raad zijn adviezen geldig kan uitbrengen.

Bovendien kan de AVB tijdens de vergaderingen nu rekenen op de aanwezigheid van een vertegenwoordiger van de Minister van Binnenlandse Zaken, de Minister van Justitie, de Vaste Commissie van de Lokale Politie, hoge verantwoordelijken van de federale politie en leden van de Verenigingen van Steden en Gemeenten.

Voor 2006 blijven de opdrachten van het secretariaat van de AVB onveranderd.

I.4. Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten

De Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten is een adviesorgaan dat in het kader van de administratieve beroepsprocedure van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur en van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten in het leven werd geroepen. Daarnaast heeft deze Commissie de bevoegdheid om adviezen uit te brengen op verzoek van de federale, provinciale en gemeentelijke administratieve overheden. Tenslotte kan de Commissie ook verzoeken uit eigen beweging uitbrengen.

In 2005 kwam deze Commissie slechts drie keer bijeen. De verklaring hiervoor houdt verband met de problematische samenstelling van de Commissie. Twee leden zijn immers op pensioen, met ingang van 1 oktober 2004 nam één van de leden, omwille van beroepsomstandigheden, definitief ontslag en met ingang van 1 december 2005 nam ook een tweede lid definitief ontslag omwille van onverzoenbaarheid met de huidige tewerkstellingssituatie. Om onder meer voor het probleem van de samenstelling van de Commissie een oplossing te bieden werden twee ontwerpen van koninklijk besluit door de Algemene Directie Instellingen en Bevolking reeds eind 2003 opgesteld. Ze werden overgemaakt aan de Minister van Binnenlandse Zaken en voor akkoord voorgelegd aan de Minister van Ambtenarenzaken en aan de Minister van Begroting. Er werd nog geen uitsluitsel over bekomen.

Ondanks deze problemen brengt de Commissie nog steeds adviezen uit over de aanvragen die bij haar worden ingediend, zij het niet steeds binnen de door de wet opgelegde termijn van dertig dagen. In 2005 kreeg de Commissie 81 aanvragen om advies uit te brengen.

Door de inwerkingtreding van het decreet van het Vlaams Parlement van 26 maart 2004 (B.S. 1 juli 2004) is de Commissie niet langer bevoegd voor adviesaanvragen die betrekking hebben op de toepassing van de openbaarheidswetgeving in de Vlaamse gemeenten en provincies met uitzondering van die materies die organiek toekomen aan de federale wetgever. De invloed hiervan is vooral zichtbaar geworden in 2005. Op verzoek van de Vlaams beroepsinstantie Openbaarheid van bestuur worden de beroepsaanvragen die bij de Commissie aankomen sinds november 2005 niet langer automatisch doorgestuurd naar de beroepsinstantie, maar wordt de aanvrager verwittigd dat hij zich tot de beroepsinstantie Openbaarheid van bestuur dient te wenden. Voordien gebeurde het doorsturen wel onmiddellijk.

Het secretariaat van de Commissie vervulde naast het permanent opvolgen van de openbaarheidsregelgeving in binnen- en buitenland, een aantal specifieke opdrachten:

- het secretariaat van de Commissie verstreek advies voor parlementaire vragen die verband hielden met de openbaarheid van bestuur;
- op basis van de krachtlijnen die voor een nieuwe openbaarheidswet door de ad hoc werkgroep van professoren waren uitgewerkt, nam het secretariaat de coördinatie waar over verschillende werkgroepen die een nieuwe openbaarheidswet voorbereidden: een werkgroep voor de uitwerking van de passieve openbaarheid, een werkgroep voor de omzetting van richtlijn 2003/98/EG inzake het hergebruik van overheidsinformatie, een werkgroep openbaarheid van bestuur en gevangeniswezen, een werkgroep openbaarheid van bestuur en administratieve vereenvoudiging, een werkgroep actieve openbaarheid van bestuur. Deze nieuwe wet zou immers verschillende aspecten omvatten. De werkzaamheden leidden tot een voorstel van voorontwerp van wet. Omwille van veelvuldige beleidsopties die daarin werden genomen en de noodzaak om over bepaalde aspecten een meer diepgaande politieke discussie te kunnen voeren, werd beslist dit voorstel van voorontwerp van wet niet onmiddellijk verder te behandelen en de inhoud ervan voorwerp te laten uitmaken van afzonderlijke wetsontwerpen. Hierbij moest voorrang worden gegeven aan die aspecten die dringend ingevolge een Europese richtlijn moesten worden omgezet in Belgisch recht, namelijk de omzetting van richtlijn 2003/4/EG en richtlijn 2003/98/EG. Voor beide richtlijnen is immers de datum van omzetting al voorbij.
- het secretariaat van de Commissie vervulde een adviserende functie bij de totstandkoming van het ontwerp van wet betreffende de toegang tot milieu-informatie.

Het secretariaat van de Commissie nam deel aan de volgende studiedagen en vormingsinitiatieven:

- conferentie "Study on indicators of regulatory quality" ingericht door de Europese Commissie op 24 januari 2005;
- opleiding Ethische dilemmatraining georganiseerd door de FOD Budget en Beheer in de maanden januari en februari 2005;
- een opleiding Ontwikkelingscirkels georganiseerd door het OFO;
- de Europeanisering van de bestuurlijke structuur en cultuur in België. Coördinatiemechanismen en aandacht voor de Europese beleidsvorming op politiek en administratief niveau in de domeinen landbouw, milieu, onderwijs en

- buitenlandse zaken en voorstelling van het Jaarboek SBOV 'Vlaanderen en/in Europa, omgaan met de Unie en vergelijkend leren' op 30 mei 2005;
- wie maakt de wet? Studiedag ingericht door de ICW op 18 november 2005 in het Huis der Parlementairen.

De secretaris van de Commissie maakt ook deel uit van de ad hoc werkgroep "integriteit" die in opvolging van de opleiding Ethische dilemmatraining werd opgericht. Deze werkgroep is in 2005 een drietal keer bijeen geweest.

I.5. De dienst Protocol

De dienst Protocol zorgt voor:

- de organisatie van nationale feesten en plechtigheden, eer- en voorrangsbewijzen;
- de toekenning van ereonderscheidingen aan de leden van het Parlement, het personeel van FOD Binnenlandse Zaken, de Raad van State, de ambtenaren van de gewestraden, de politie- en brandweerdiensten;
- vereremerking voor daden van moed en zelfopoffering;
- het beheer van de wet- en regelgeving omtrent Burgerlijke eretekens;
- het beheer van de wet- en regelgeving inzake bevlagging, hymnes;
- het verschaffen van adviezen m.b.t. het protocol aan instellingen (banken, universiteiten, provincies, gemeentebesturen e.d.);
- het opvolgen van tradities op vlak van etiquette en kleding, ceremonieel, enz.

I.5.1. Algemene producten en prestaties

I.5.1.1. Protocol

Opdrachten:

a. Organisatie nationale plechtigheden

- 17 februari;
- 21 juli;
- 11 november en 15 november;
- Staatsbegrafenissen en nationale herdenkingen.

b. Hulp aan derden

- voorranglijsten, bevlagging, hymnes;
- telefonische inlichtingen;
- briefwisseling;

- voorrangen;
- organisatie plechtigheden;
- tafelplannen, seatingplans;
- informatie i.v.m. logo's en lijsten Ministers;
- raadgever voor lokale besturen inzake eervolle onderscheidingen.

c. Administratief

- parlementaire vragen;
- briefwisseling kabinet (allerhande);
- beheer budget plechtigheden, kransen Regering enz.;
- drukwerken in verband met nationale plechtigheden.

d. Activiteiten 2005

Er werd intensief medewerking verleend aan de verschillende initiatieven opgezet door de federale Regering in het kader van de viering van 175-25 jaar België.

Die medewerking beperkte zich veelal tot het protocollair aspect van de organisatie zoals klassering der autoriteiten, seating-plans, advies met betrekking tot de uitnodigingen e.d.

De "klassieke" activiteiten van 21 juli werden ingepast in het gebeuren van 175-25 jaar België vooral dan voor wat betreft het "Feest in het Park".

e. Planning 2006

2006 zal een "klassiek" jaar worden, zonder uitschieters betreffende de nationale plechtigheden.

1.5.1.2. Eervolle onderscheidingen

a. Nationale orden:

- ambtenaren van Binnenlandse Zaken;
- de Raad van State en de raadsheren;
- ambtenaren van het federaal parlement, de regionaal parlementen;
- de politie en de brandweer;
- de leden van de federale parlementen (vierjaarlijks);
- de leden van de regionale parlementen (vijfjaarlijks);
- alle ministers.

b. Burgerlijke eretekens

- dienstanciënniteit: zie a. hierboven;
- daden van moed: occasioneel.

1.5.2. Middelen

Voor de uitvoering van zijn opdrachten beschikt de dienst over 1 adviseur, 3 administratieve assistenten en 2 administratieve medewerkers.

